

Hằng ngày, chúng ta ăn những loại thức ăn nào ?

Cơm

Rau cải

Cá

Sữa

Bánh mì

Thịt heo

Trái cây

Mỡ heo

Rau diếp

Dầu ăn

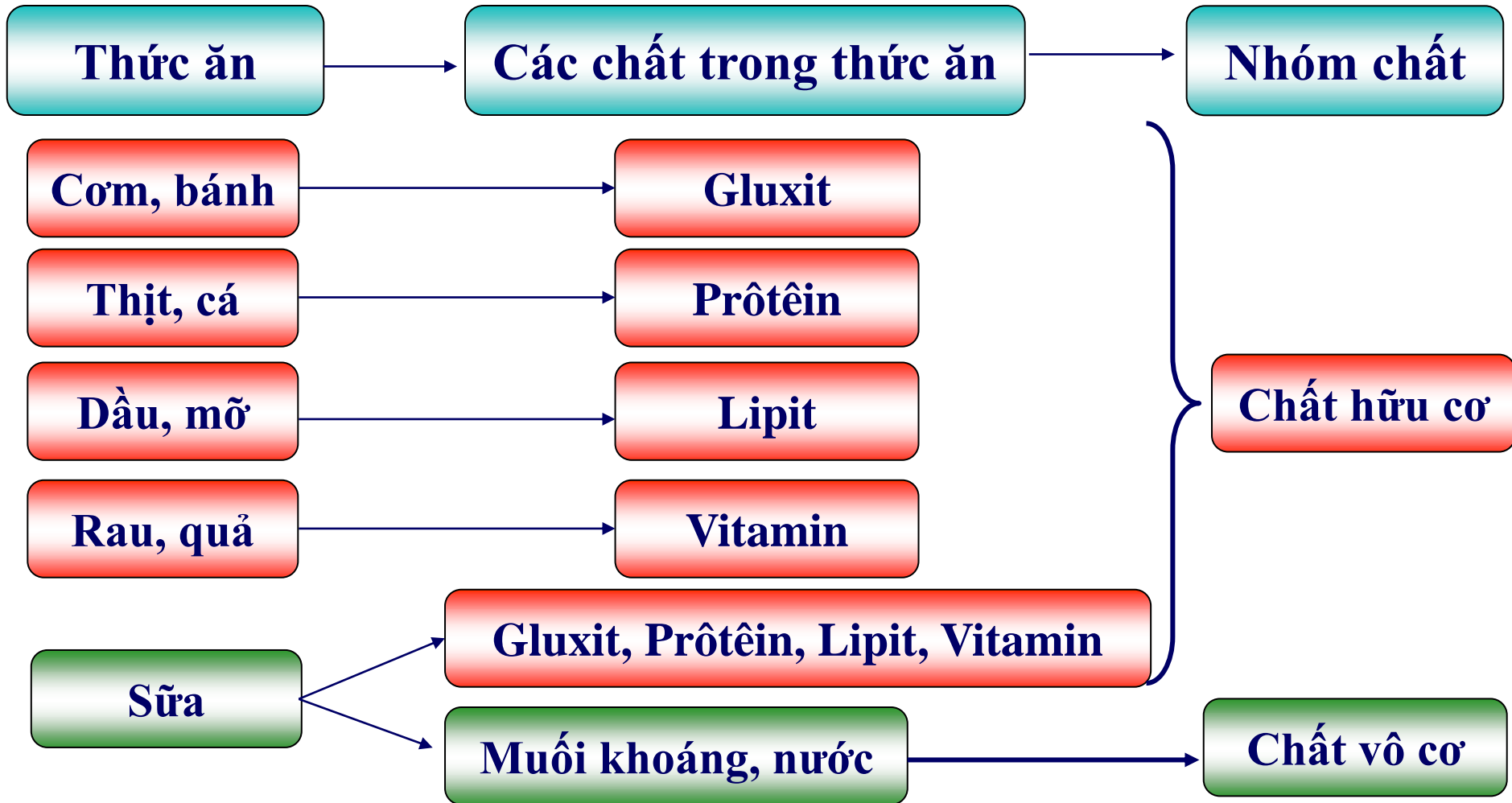
Thịt gà

Nước

Các chất trong thức ăn được chia làm mấy nhóm ?

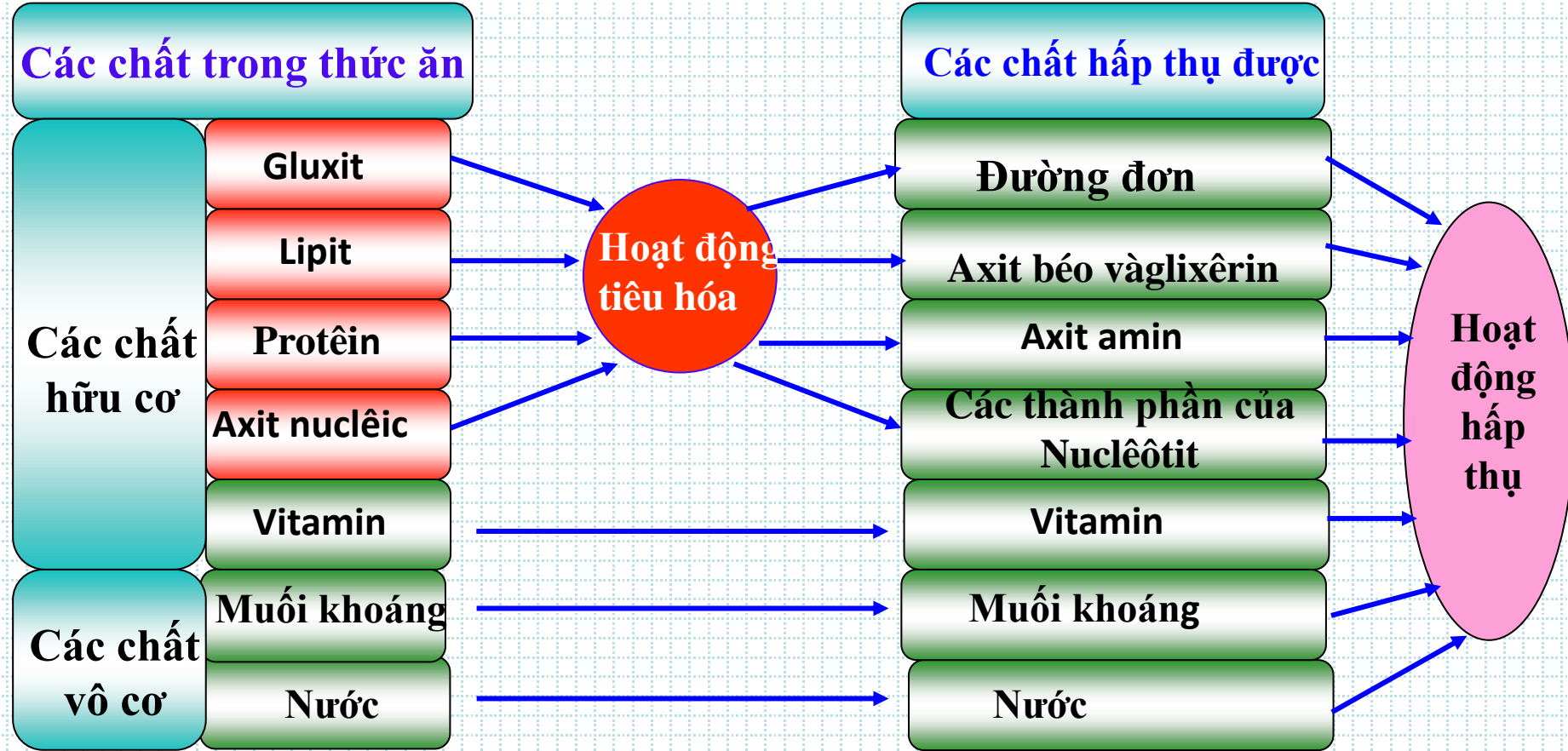
Kể tên các chất dinh dưỡng có trong các loại thức ăn trên ?

CHƯƠNG V - TIÊU HÓA

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

I. Thức ăn và sự tiêu hóa :

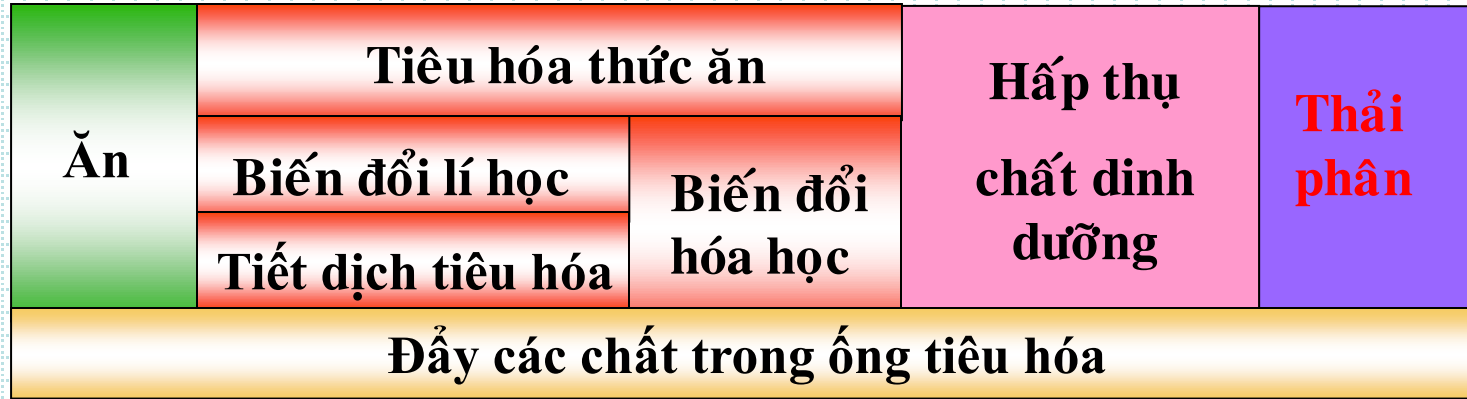
Sơ đồ khái quát về thức ăn và các hoạt động chủ yếu của quá trình tiêu hóa

CHƯƠNG V - TIÊU HÓA

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

I. Thức ăn và sự tiêu hóa :

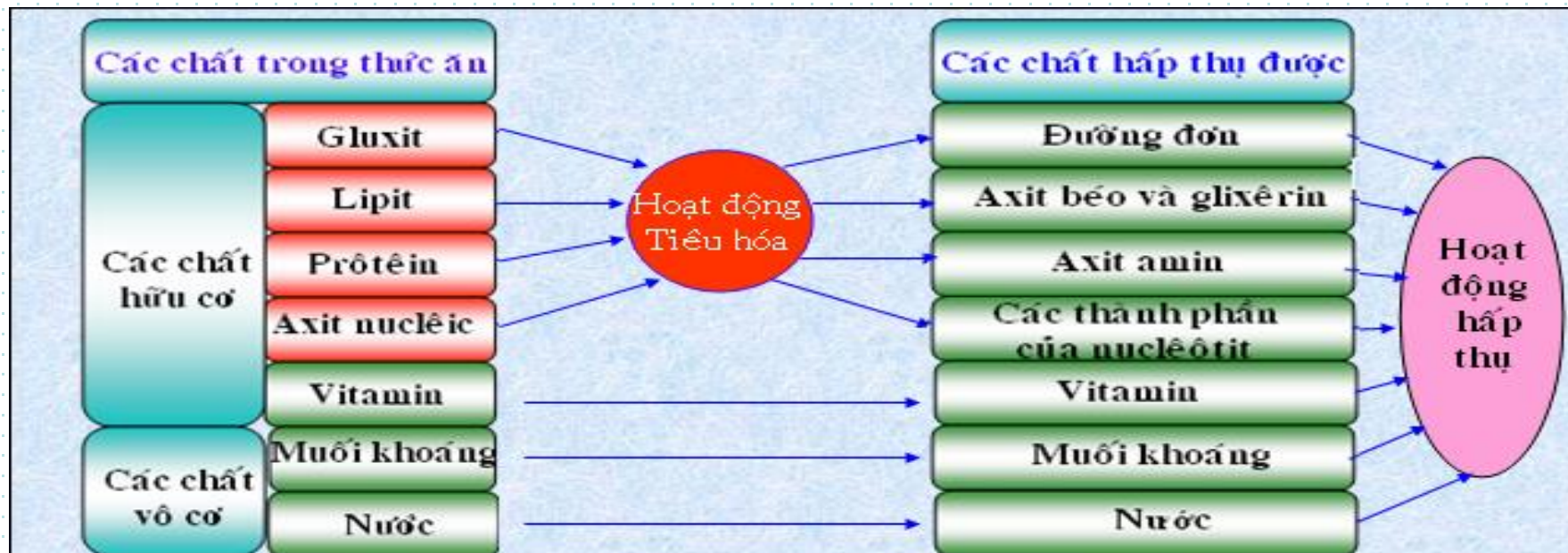
Sơ đồ khái quát về các hoạt động của quá trình tiêu hóa

CHƯƠNG V - TIÊU HÓA

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

I. Thức ăn và sự tiêu hóa :

Hình 24.1 Sơ đồ khái quát về thức ăn và các hoạt động chủ yếu của quá trình tiêu hoá

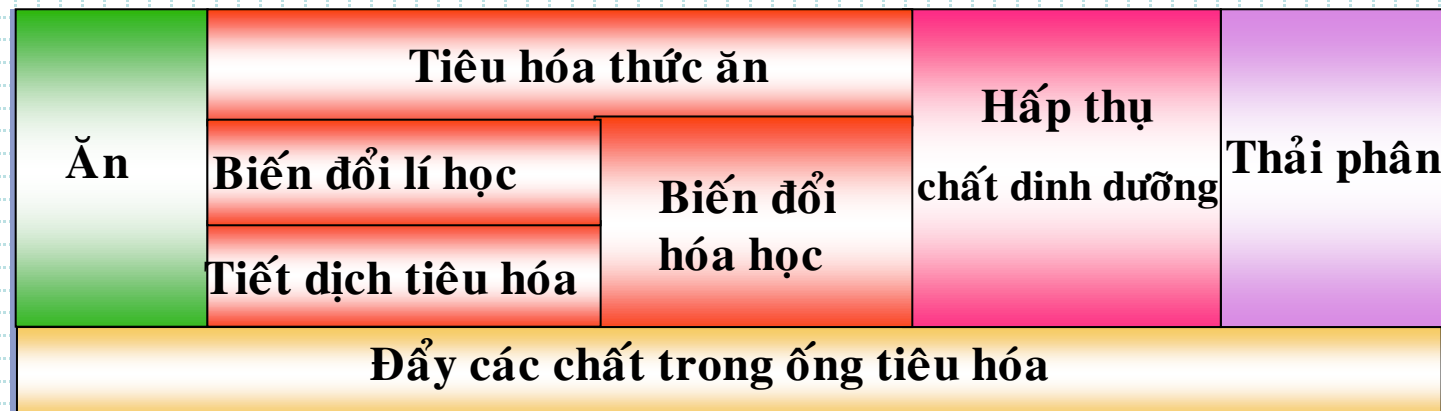

Hình 24.2 Sơ đồ khái quát về các hoạt động của quá trình tiêu hoá

CHƯƠNG V - TIÊU HÓA

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

I. Thức ăn và sự tiêu hóa :

3. Quá trình tiêu hóa gồm những hoạt động nào ?

Các hoạt động tiêu hoá:

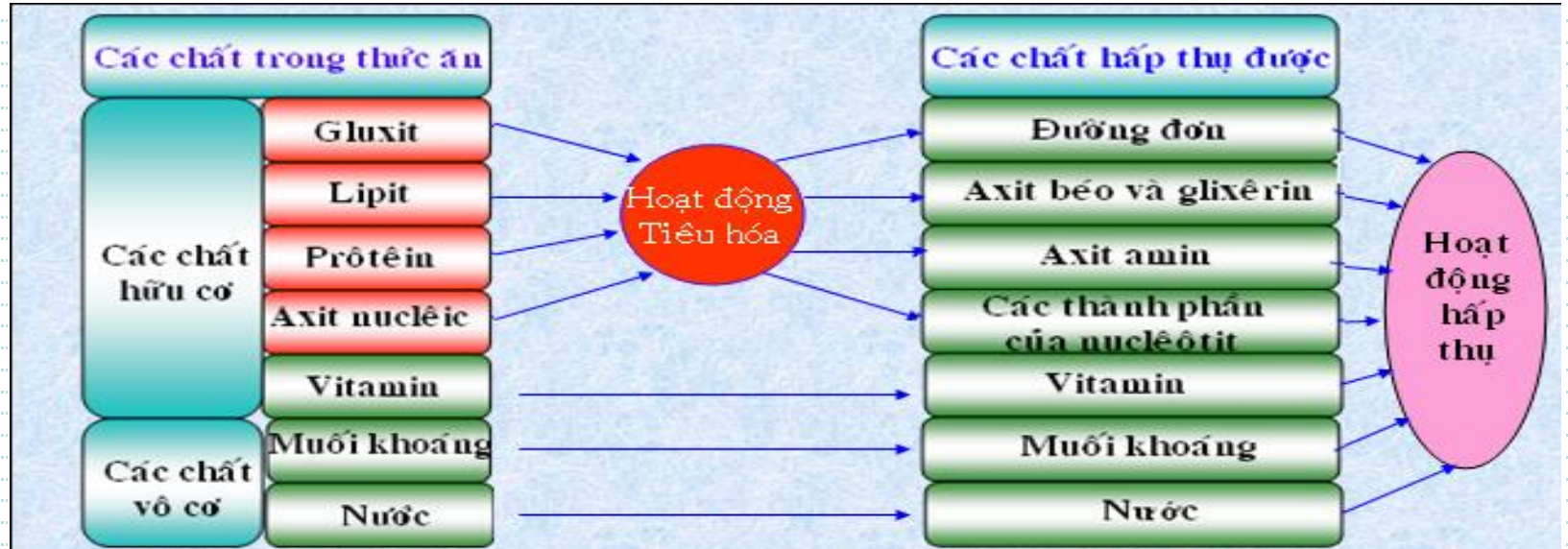
❖ **Hoạt động nào quan trọng ?**

→ **Hoạt động tiêu hóa và hoạt động hấp thụ**

CHƯƠNG V - TIÊU HÓA

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

I. Thức ăn và sự tiêu hóa :

Hình 24.1 Sơ đồ khái quát về thức ăn và các hoạt động chủ yếu của quá trình tiêu hoá

Hình 24.2 Sơ đồ khái quát về các hoạt động của quá trình tiêu hoá

Vai trò của tiêu hóa thức ăn đối với cơ thể người là gì ?

► Biến đổi thức ăn thành các chất dinh dưỡng mà cơ thể có thể hấp thụ được và thải bỏ các chất cặn bã ra ngoài.

CHƯƠNG V - TIÊU HÓA

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

I. Thức ăn và sự tiêu hóa :

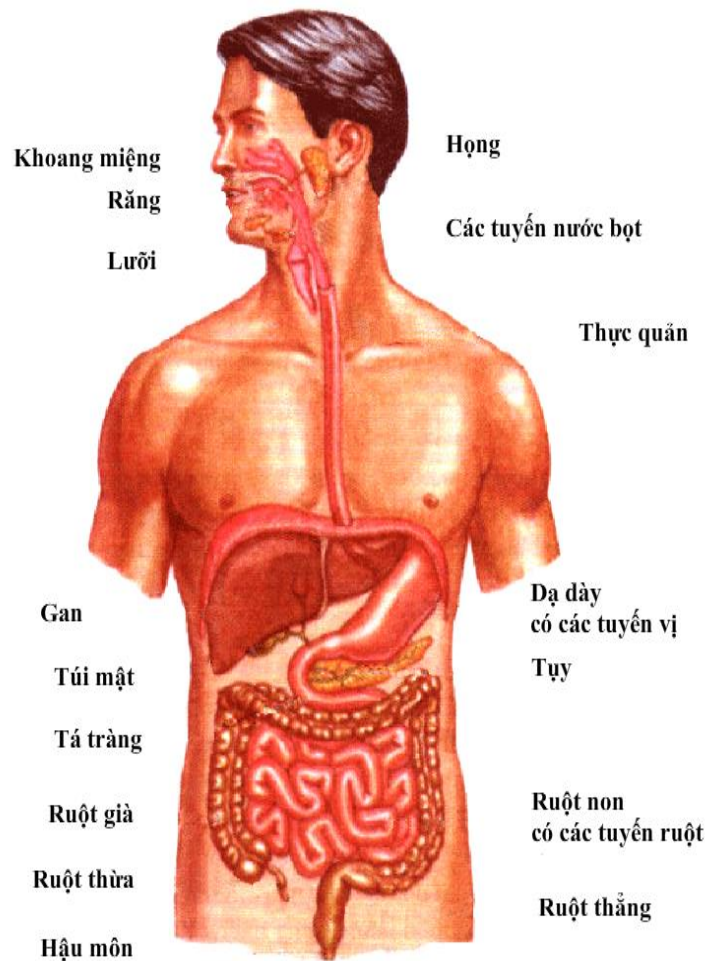
II. Các cơ quan tiêu hóa :

Các cơ quan trong ống tiêu hóa

- Miệng
- Hầu
- Thực quản
- Dạ dày
- Ruột (Ruột non, ruột già)
- Hậu môn

Các tuyến tiêu hóa

- Tuyến nước bọt
- Tuyến vị
- Tuyến gan
- Tuyến tụy
- Tuyến ruột

24 - 3. Sơ đồ các hệ cơ quan tiêu hóa trong cơ thể người

► Quan sát và liệt kê các cơ quan tiêu hóa ở hình 24.3 vào bảng trên

Hình 24.3 – Sơ đồ các cơ quan trong hệ tiêu hóa của cơ thể người

CHƯƠNG V - TIÊU HÓA

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

I. Thức ăn và sự tiêu hóa :

II. Các cơ quan tiêu hóa :

Các cơ quan trong ống tiêu hóa	Các tuyến tiêu hóa
- Miệng - Hầu - Thực quản - Dạ dày - Ruột (Ruột non, ruột già) - Hậu môn	- Tuyến nước bọt - Tuyến vị - Tuyến gan - Tuyến tụy - Tuyến ruột

Tuyến nước bọt : có 3 đôi

CHƯƠNG V - TIÊU HÓA

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

I. Thức ăn và sự tiêu hóa :

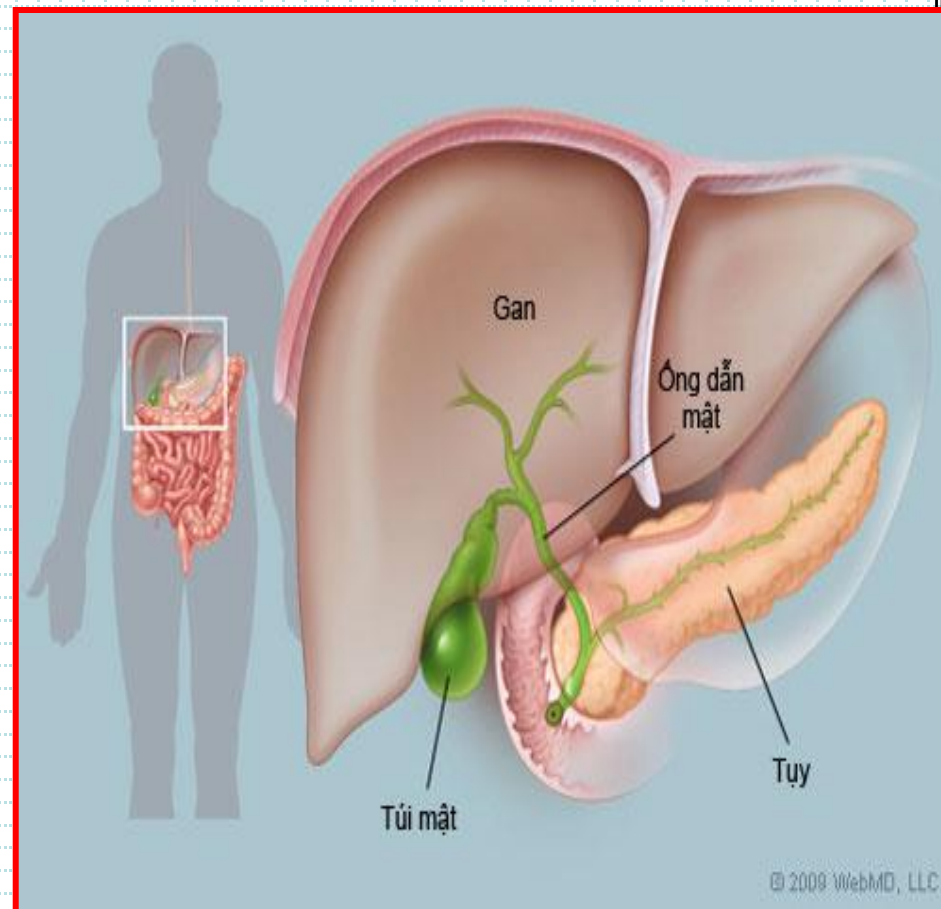
II. Các cơ quan tiêu hóa :

**Các cơ quan
trong ống tiêu
hóa**

- Miệng
- Hầu
- Thực quản
- Dạ dày
- Ruột (Ruột non, ruột già)
- Hậu môn

**Các tuyến tiêu
hóa**

- Tuyến nước bọt
- Tuyến vị
- Tuyến gan
- Tuyến tụy
- Tuyến ruột

CHƯƠNG V - TIÊU HÓA

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

I. Thức ăn và sự tiêu hóa :

- Thức ăn gồm : Chất vô cơ và hữu cơ

- Quá trình tiêu hóa gồm các hoạt động: Ăn và uống → đẩy thức ăn vào ống tiêu hóa → tiêu hóa thức ăn → hấp thụ chất dinh dưỡng → thải phân

- Vai trò của tiêu hóa : biến đổi thức ăn thành các chất dinh dưỡng mà cơ thể có thể hấp thụ được và thải bỏ các chất cặn bã ra ngoài.

II. Các cơ quan tiêu hóa :

Các cơ quan trong ống tiêu hóa	Các tuyến tiêu hóa
- Miệng - Hầu - Thực quản - Dạ dày - Ruột (Ruột non, ruột già) - Hậu môn	- Tuyến nước bọt - Tuyến vị - Tuyến gan - Tuyến tụy - Tuyến ruột

Biên đổi thức ăn thành chất dinh dưỡng
Thải các chất cặn bã ra ngoài

Ý nghĩa

Tuyến tiêu hóa
Tuyến nước bọt
Tuyến vị
Tuyến gan
Tuyến tụy
Tuyến ruột

TIÊU HÓA VÀ CÁC CƠ QUAN TIÊU HÓA

Thức ăn

Hữu cơ
Gluxit
Lipit
Protein
Vitamin
Axit nucleic
Vô cơ
Muối khoáng
Nước

Hoạt động tiêu hóa

Ăn và uống
Đẩy thức ăn vào ống tiêu hóa
Tiêu hóa thức ăn
Biên đổi lí học
Tiết dịch tiêu hóa
Biên đổi hóa học
Hấp thụ chất dinh dưỡng
Thải phân

Ống tiêu hóa

Miệng
Hầu
Thực quản
Dạ dày
Ruột non
Ruột già
Ruột
Hậu môn

Miệng

Hầu 2

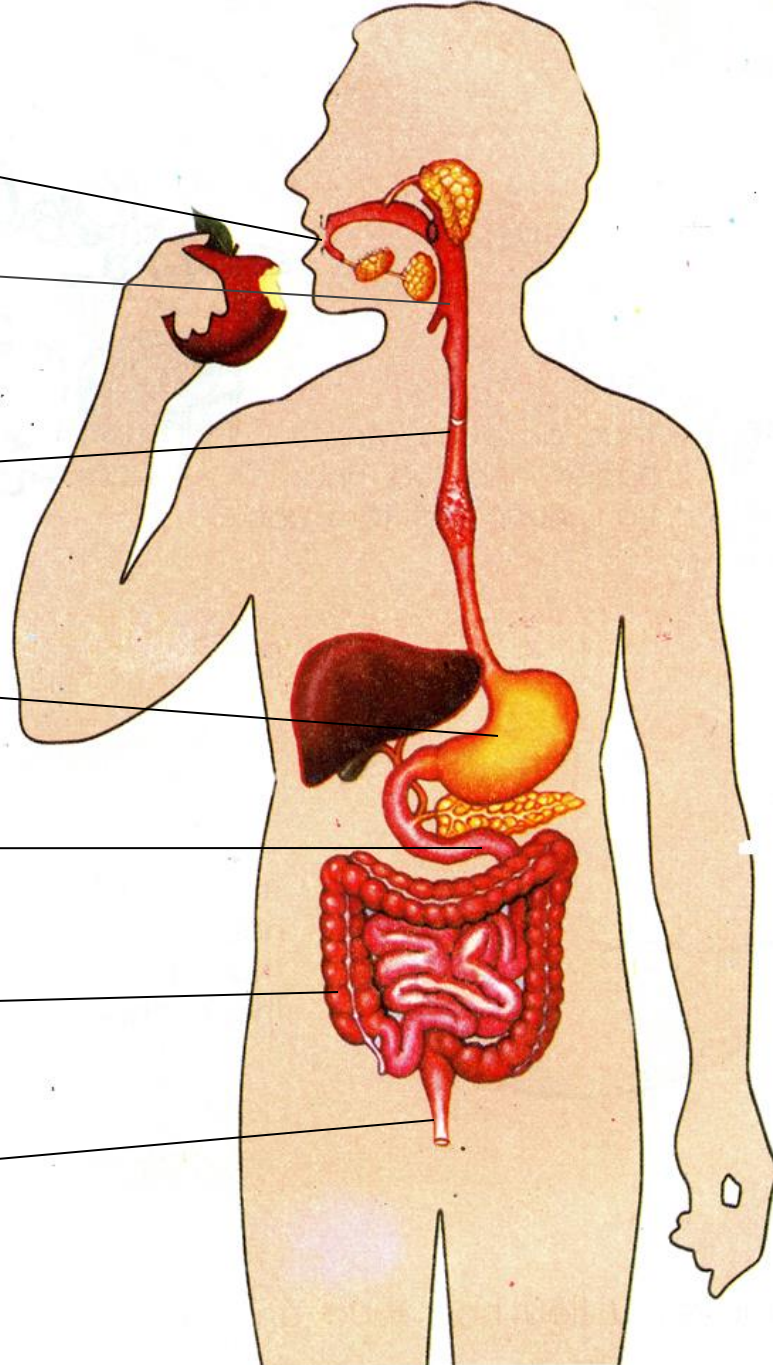
Thực quản

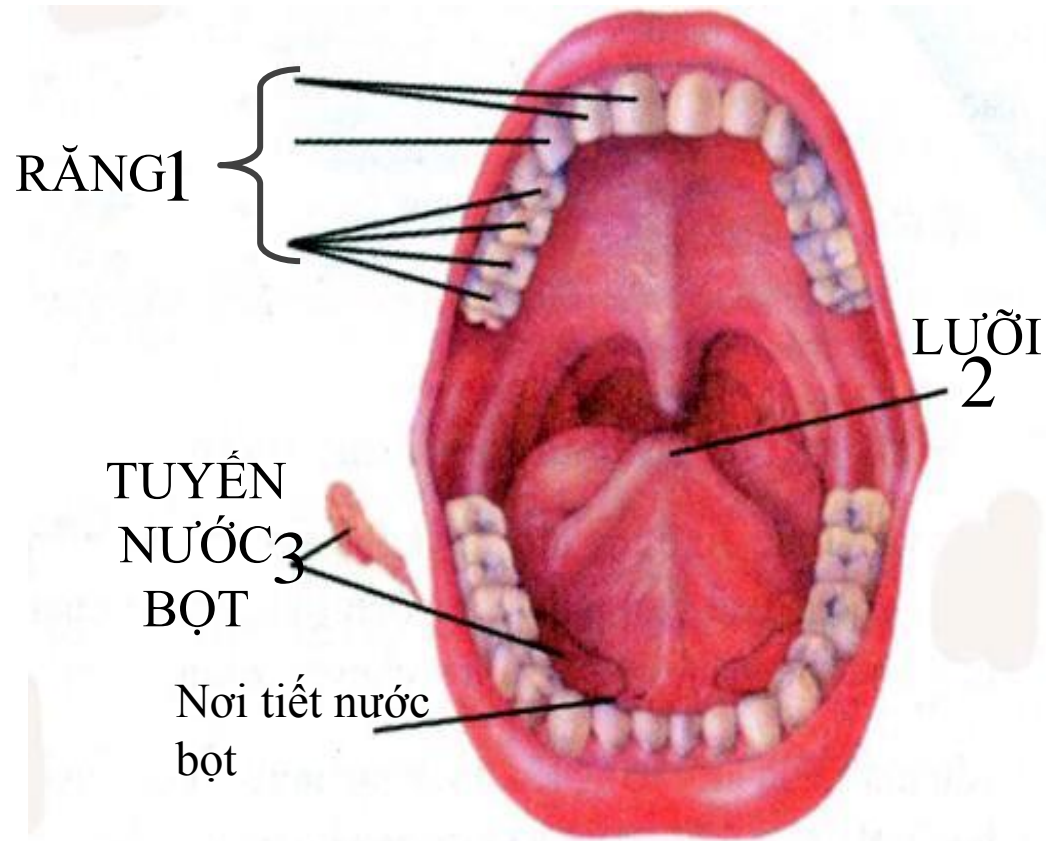
Dạ dày

Ruột non

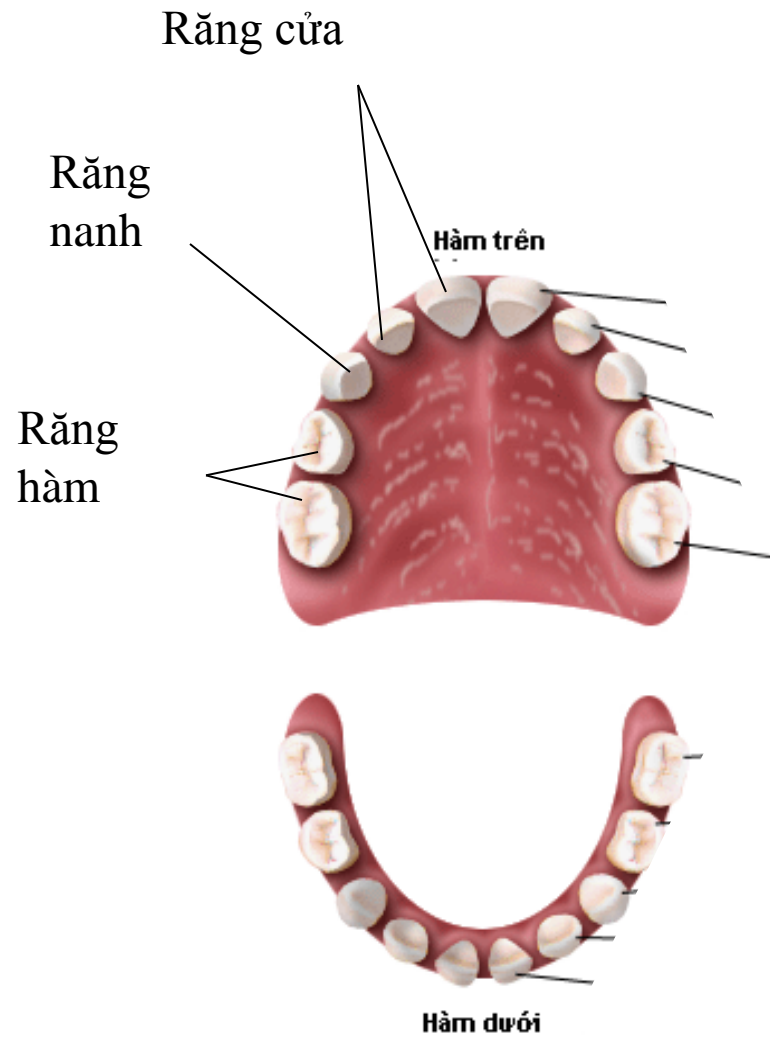
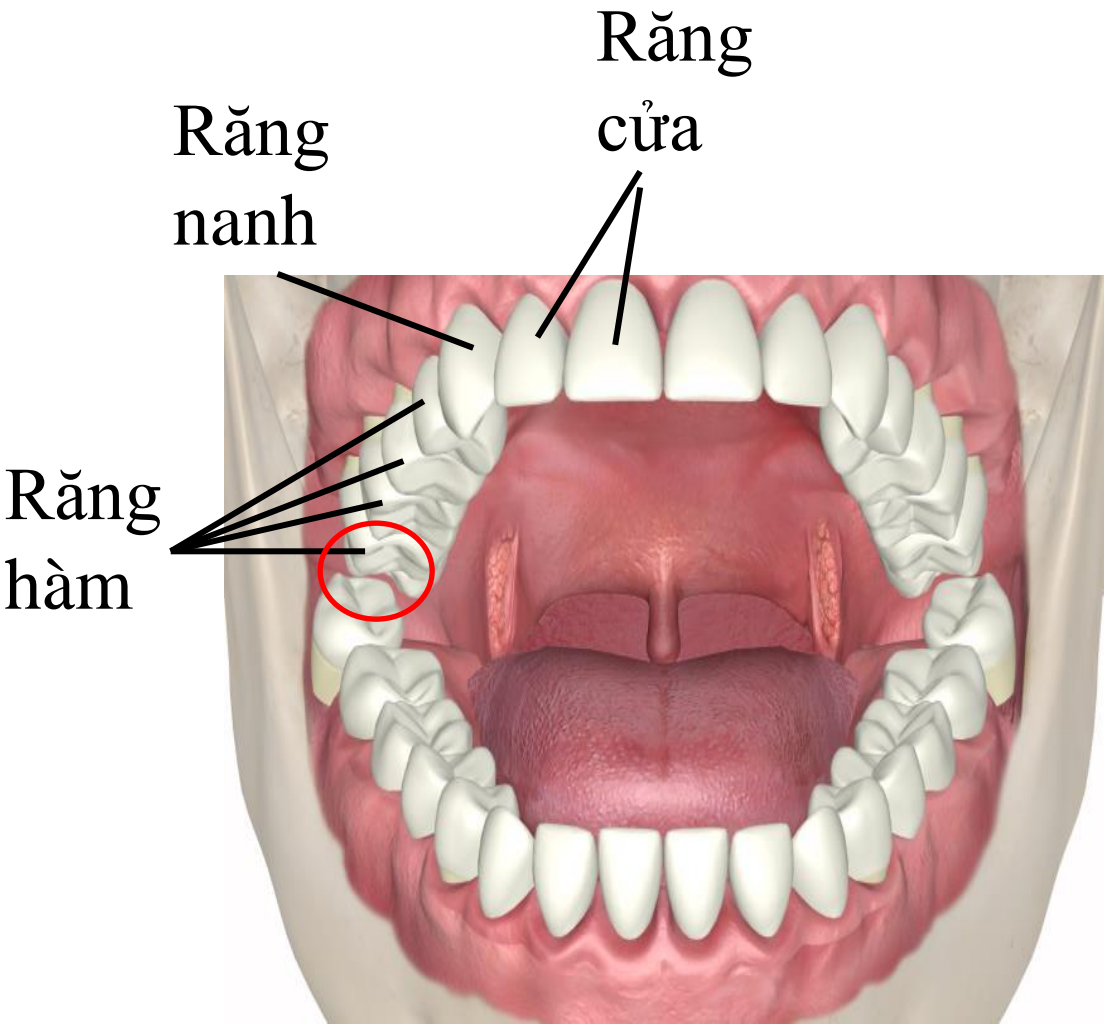
Ruột già

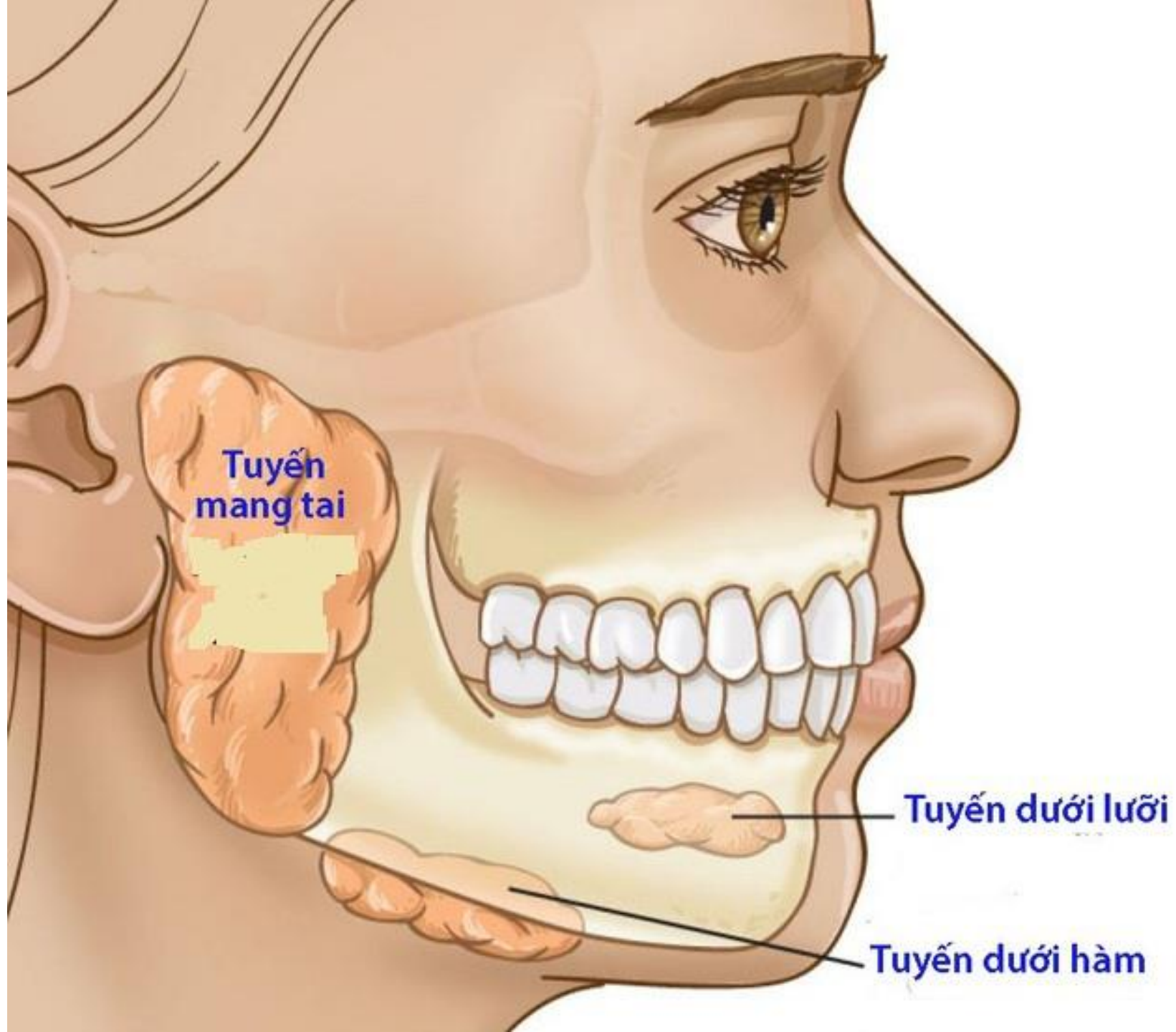
Hậu môn

Hình 25-1. Các cơ quan trong khoang miệng

**Tuyến
mang tai**

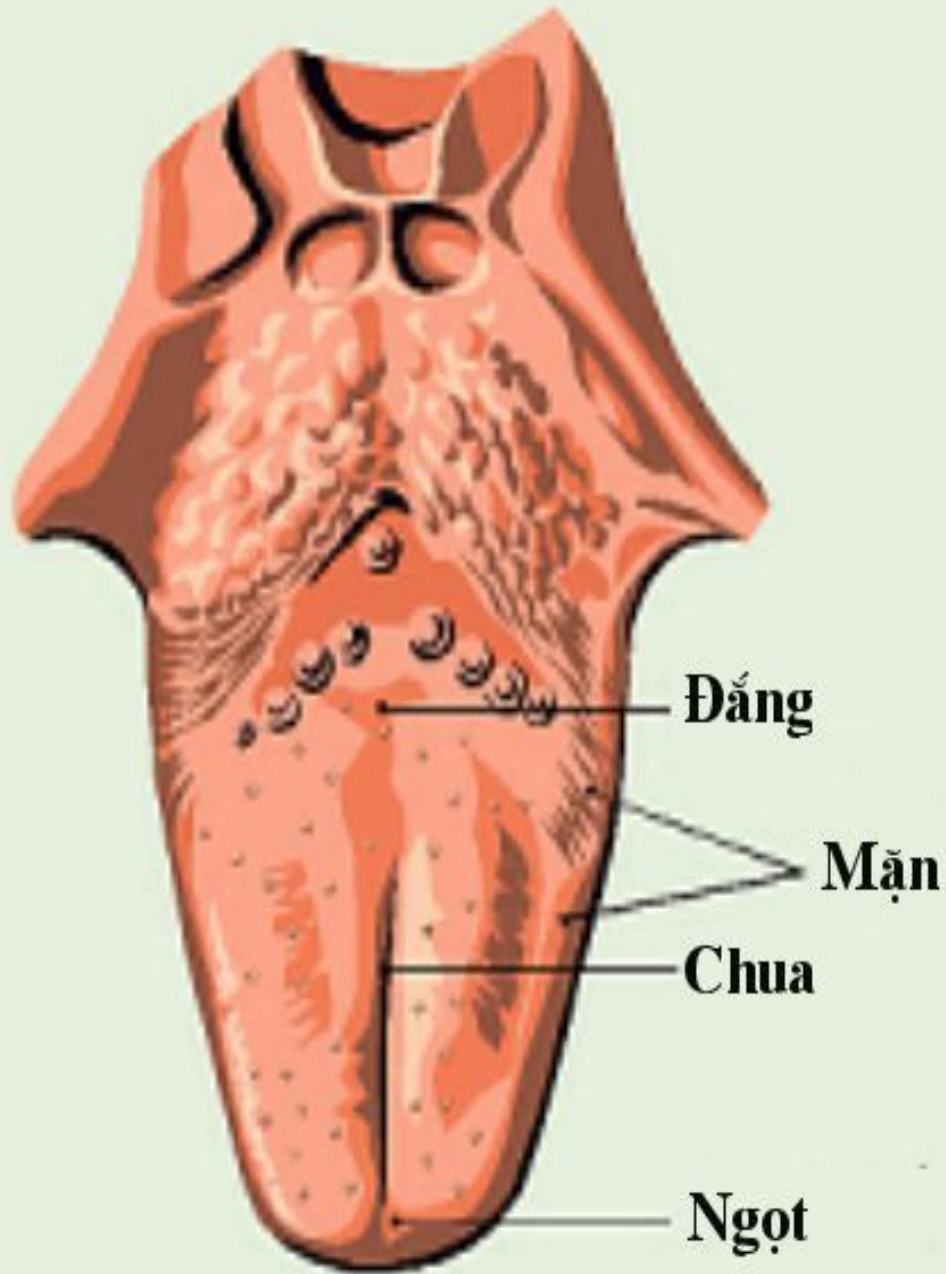
Tuyến dưới lưỡi

Tuyến dưới hàm

Sưng tuyến
mang tai

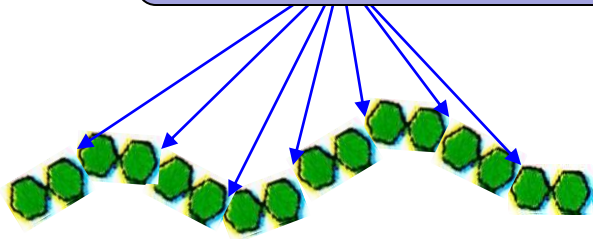
CẤU TẠO CỦA LƯỠI

- Khi ta nhai cơm lâu trong miệng thấy có cảm giác ngọt là vì sao?

Enzim Amilaza

Tinh bột chín

pH = 7,2
t° = 37°C

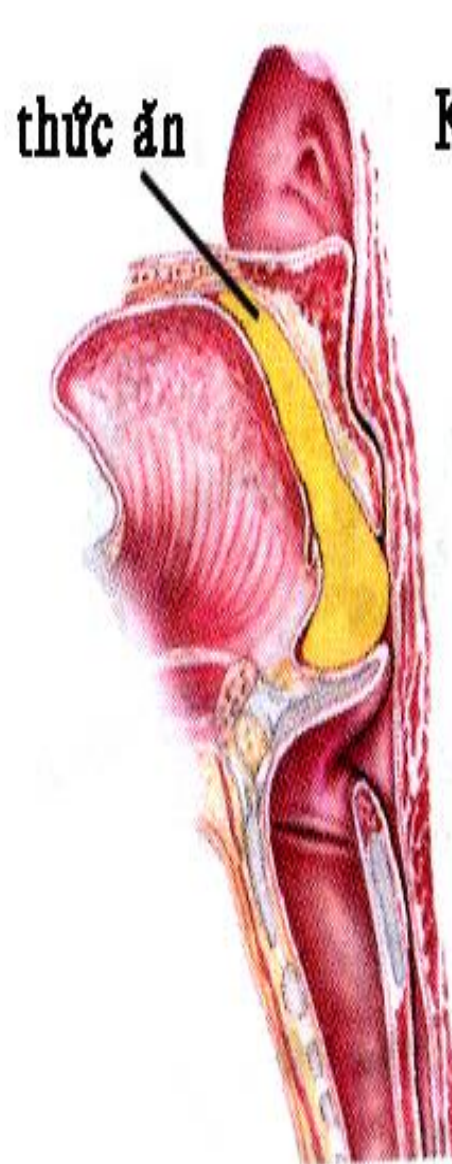
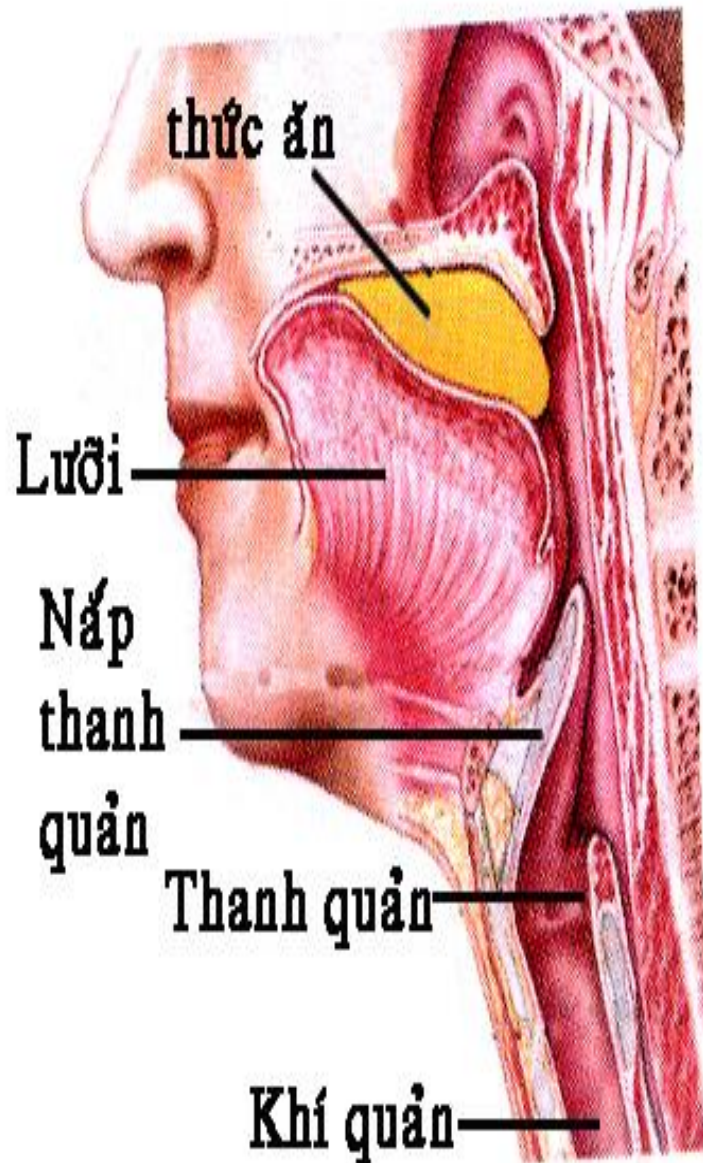
Enzim Amilaza

Đường mantôzơ

- Vì tinh bột trong cơm đã chịu tác dụng của emzim amilaza trong nước bọt và biến đổi một phần thành đường mantôzơ, đường này đã tác dụng lên các gai vị giác nên ta cảm thấy ngọt.

Biến đổi thức ăn ở khoang miệng	Các hoạt động tham gia	Các thành phần tham gia hoạt động	Tác dụng của hoạt động
<u>Biến đổi lý học</u>	-Tiết nước bọt - Nhai - Đảo trộn thức ăn - Tạo viên thức ăn	- Tuyến nước bọt - Răng - Răng, lưỡi, các cơ môi và má - Răng, lưỡi, các cơ môi và má	- Ướt, mềm thức ăn - Mềm, nhuyễn thức ăn - Ngấm nước bọt -Tạo viên vừa nuốt
<u>Biến đổi hóa học</u>	Hoạt động của Enzim Amilaza trong nước bọt	Enzim Amilaza	Biến đổi một phần tinh bột (chín) trong thức ăn thành đường mantôzơ

*Tại sao không
được vừa ăn
vừa cười đùa
nói chuyện?*

*Nắp thanh quản không dậy kịp,
khẩu cái mềm chưa kịp nâng lên,
thức ăn lọt lên khoang mũi hoặc rơi
vào khí quản-> sặc, nghẹt thở*

Người cao tuổi hay bị nghẹn do chức năng co, giãn của thực quản kém; khi ăn thường không tập trung, nhai vội, nuốt những miếng thức ăn to nên thức ăn dễ rơi nhằm vào khí quản, gây ho sặc sụa và nghẹt thở, thậm chí có thể dẫn đến tử vong.

Tại sao người cao tuổi khi ăn thường hay bị nghẹn?

=> Người cao tuổi nên ăn chậm, từng miếng nhỏ.

Vết thức ăn còn dính
ở nơi khó làm sạch

Vi khuẩn sinh sôi
nơi vết thức ăn

Vi khuẩn phá hủy
tủy răng, ngà răng,
gây viêm tủy răng

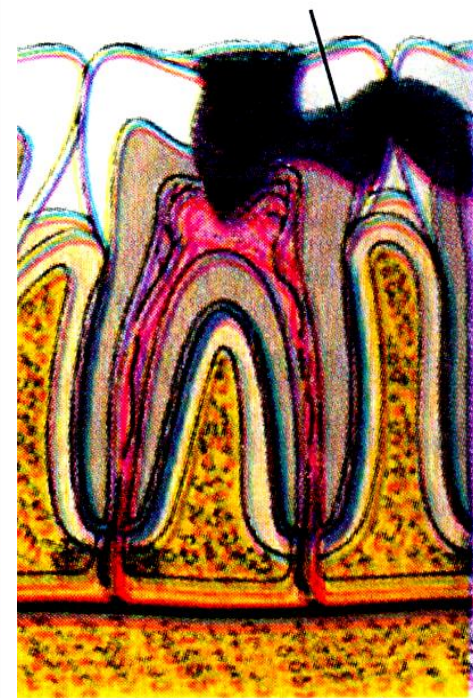
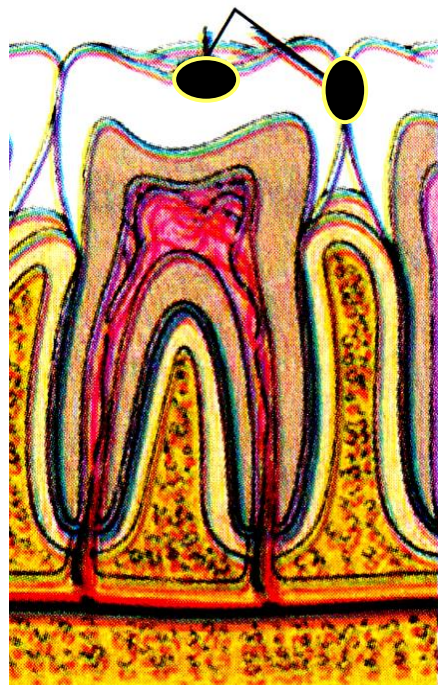
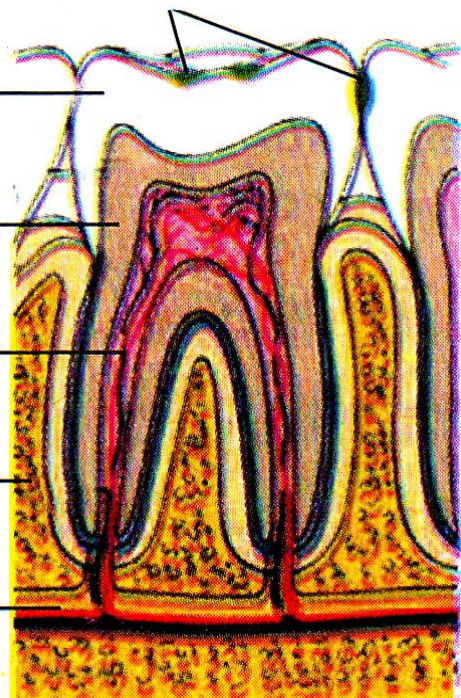
Lớp men răng

Lớp ngà răng

Tủy răng

Xương hàm

Các mạch máu

Răng bình thường

Răng bị sâu

